

1975 MAR 26

Magyar Nemzet

244

Nemzet

5

Összefogás

A Vár idegenforgalmáért

— Mit mutatna meg első-sorban Budapestből egy átutazó idegennek?

— A Várat.

— És annak a kisdiaáknak, aki először látogat a fővárosba?

A válasz ugyanaz: indokot keresni fölösleges okvetetlenkedés lenne. Mind ehelyett részlet egy jegyzőkönyvből:

„A budai vár történelmi nevezetességeiből, páratlan műemlékegyütteséből és földrajzi helyzetéből adódóan fővárosunk és az ország abszolút nemzetközi vonzerővel rendelkező centruma. Területén minden Budapestre látogató turista megfordul. Az évi több milliós idegenforgalom megköveteli a Vár fogadóképességének színvonalas növekedését, a fejlődéshez szükséges közlekedési, kulturális és ellátási igények eddiginél jobb kielégítését.”

Palota és polgárváros

Megoldandó feladatokra, a Vár sajátos helyzetéből adódó tennivalókra hívja fel a figyelmet az I. kerületi Hazafias Népfőnt keretében megalakult budavári idegenforgalmi társadalmi bizottság. Előterjesztése — abból való a fenti idézet — a jövővel is számol: befejezéséhez közeledik Európa talán legszebb és legnagyobb kulturális központjának építése, a több milliós idegenforgalom várhatóan tovább fog növekedni.

Hogy miért érdekes ez a gondosan megfogalmazott tiz oldal? Mert nem rangsorolja, csak csoportosítja az idegenforgalom szakterületeit és — ez legalább olyan fontos — egységben látja a palotaegyüttest és az egykori polgárvárost. Ezáltal azt is kimondja: egyformán kulturált körülményeket kell teremtenünk a művelődésre, szórakozásra, étkezésre, pihenésre a Vár egész területén. Vagyis múzeumban belül és kívül. Ez pedig nem kis feladat, hiszen ma még léptenyomon ellentétekbe ütközhet, mindenekelőtt a szerényebb pénztárcájú látogató. Kérdés, mi lesz akkor, ha a palotaegyüttes még közelebb kerül a lakónegyedhez, ha megnyitják a Dísz tér felől is a bejáratot.

A legkorszerűbb követelményeknek megfelelő műemlék-

számban bebörtönzött társasárganyban, és két, Franciaor-

vendéglátás — ugye, hogy nem fér össze a kettő? És csaknem ugyanezt mondhatnánk el az idegenforgalom bármely területéről, kivéve persze a csak este és éjjel nyitva tartó, osztályon padjait nem számítjuk — pedig ott is kevés van —, szép időben, nyugodt szemlélődésre, pihenésre alkalmas helyet sem lel, még kevésbé szabadtéri presszót vagy uzsonnázót, ahol egy pohár üdítő italt, fagyaltot fogyaszthatna.

Több olcsó vendéglőt

Csakhogy a bel- és külföldi turisták tömege nappal nyitva tartó, olcsó és tiszta vendéglőket keres, ilyen azonban nemigen talál. És ha a Tóth Árpád sétány padjait nem számítjuk — pedig ott is kevés van —, szép időben, nyugodt szemlélődésre, pihenésre alkalmas helyet sem lel, még kevésbé szabadtéri presszót vagy uzsonnázót, ahol egy pohár üdítő italt, fagyaltot fogyaszthatna.

Milyen megoldást javasol a társadalmi bizottság? Csupán néhány a sok, jó ötlet közül: alakítsák át a Muskétás vendéglőt színvonalas II. osztályú gyors- vagy önkiszolgáló étteremmé, az idegenforgalmi főszobában déltől kezdve tartson nyitva a Fehér Galamb és a Pest-Buda, telepítsenek erőnyelőt ellátott hűtőpultokat a Szentháromság téri pavilonsor mellett.

Az egyes fejezetek közt találóza, különösen a kereskedelem színvonalának emelését, a korszerűbb, jobb áruellátást célzó javaslatok figyelemre méltóak. A Vár nemcsak idegenforgalmi központ, hanem lakónegyed is; az ott élők ellátása nem lehet kevésbé fontos, mint a turisták kiszolgálása. A tömegközlekedés szervezéséről is van mondanivalója a társadalmi bizottságnak, hogy elgondolásaiknak volt és van reális alapja, azt a már folyamatban levő intézkedések bizonyítják.

Levéltár és kongresszusi terem

„A Vár történelmi nevezetességei, műemlékei az eddigieknél sokkal jobb propagandát érdemelnének bel- és külföldön egyaránt” — írják a kultúráról szóló részben. Adjunk ki sok, olcsó, de azért színvonalas, több nyelvű képes prospektust, ajánlják; aztán mintha dézsából öntenék, záporoznak az ötletek: térszene és orgonahangverseny, irodalmi, történelmi, művészettörténeti ismeretterjesztő előadások, filmvetítések, szabadtéri történelmi várjátékok szervezését szorgalmazzák. Tán nem eredménytelenül: az Országos Idegenforgalmi Tanács részletes válaszából legalábbis erre lehet következtetni.

Végül, de nem utolsósorban, érdemes megfontolni a lakónegyed helyreállításával, a kollégiumi épületek felhasználásával kapcsolatos észrevételeiket annál inkább, mivel a Hilton Szálló megnyitásáig, néhány kisebb munkálattól eltekintve, gyakorlatilag ott is befejeződik az építkezés. A hátralevő idő alatt beépítik a lakónegyed három utolsó romos telkét, elkészül a Magyar Tudományos Akadémia Tánacsics Mihály utca 7. szám alatti épülete. Most kellene véglegesen eldönteni a műegyetemi kollégium sorsát, amelyből rövidesen elköltöznék a diá-

kok. A jelenlegi álláspont szerint az épületet az Új Magyar Központi Levéltár veszi birtokába. A társadalmi bizottság anélkül, hogy vitatná a levéltár jogos igényét, mindenki számára jobb megoldást javasol.

Az épület Szentháromság térre nyíló szárnya az idegenforgalom legexponáltabb helyén áll, már csak emiatt sem alkalmas levéltári célokra. Viszont kiválóan megfelelne kongresszusok rendezésére, hiszen reprezentatív főbejáratánál jelenleg is előadótermek vannak, körbeépített udvara pedig könnyűszerrel átalakítható nagy befogadóképességű teremmé. Emellett a megoldás mellett szól az is, hogy a kollégium északi és déli szárnya jól elválasztható egymástól, a teljes épületet a levéltár még hosszú ideig amúgy sem tudná kihasználni.

Megelevenedett történelem

Ha ezek után bárkinek gyanúja támad, nem akarja-e az idegenforgalmi szakemberek feladatát magára vállalni a társadalmi bizottság, nyugodt lelkiismerettel mondhatunk nemet. Z. Szóke Pál, a bizottság titkára szerint céljuk az, hogy a népfőnt gondolatnak megfelelően a társadalmi érdeklődésre alapozva mozgósítsanak a részvételre.

— Nem akartunk szakmai bizottságot alakítani, arra megvan a megfelelő apparátus — mondja. — A mi együttesünkre a Vár szeretete és nem az idegenforgalmi szakképzettség jellemző. Tagjaink között található múzeológusok és mérnökök, orvosok és barlangkutatók...

— És persze, idegenforgalmi szakembert — vetem közbe, beszélgető partnerem ugyanis a Budapest Tourist munkatársa.

— Meggyőződésünk — folytatja —, hogy a Vár idegenforgalmát a fővárosban belül is kiemelten kell kezelni. Olyan terület, amely különlegességként él, lüktet Budapest szívében, s amelynek a bel- és külföldi idegenforgalom szempontjából lényeges sajátossága van. Idegennek számára a Vár esetleg csak egy, a látott sok szépség közül. Nekünk a megelevenedett történelem.

Azt, hogy hagyományaink mást jelentenek egy külföldinek mint nekünk, vállalnunk kell, mint ahogy történelmünket is vállaljuk. Egy idegent valószínűleg kevéssé érdekli, hogy a Balta-kőzt, ahol Hunyadi Lászlót elfogták, azért neveztek el így, mert olyan keskeny volt, hogy csak ezzel a fegyverrel lehetett benne hadakozni. De ha körbevizsgáljuk a Halászbástyán és a csodás panorámán kívül arra is felhívjuk a figyelmét, milyen nagy nemzetközi összefogással foglaltuk vissza Budát a törököktől, hogy attól a helytől, ahol táblával örököztünk meg a harcoló spanyol csapatok emlékét, alig kétszáz méterre halt meg az utolsó budai baba, bizonyára szívesen és érdeklődéssel fogadja. Hazatérőben pedig talán többet visz magával mint egy szép város képét.

Sárvári Márta